

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій,
менеджменту, технологій та фізики
Кафедра економіки та управління бізнесом

Назва дисципліни	Підприємництво і бізнес-культура
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Оксана Степанівна Паламарчук
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, у соцмережі	https://rshu.edu.ua/121-personalii/1214-palamarchuk-oksana-stepanivna
Е-mail викладача:	oksana.palamarchuk@rshu.edu.ua
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	http://kibernetika.rv.ua./
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

Цілі навчальної дисципліни

Мета: оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичних знань та практичних умінь для обґрунтування економічної цілеспрямованості в діяльності різних організаційно-правових форм господарювання; розвитку комплексу аналітичних, прогностичних та інноваційних здібностей, необхідних майбутньому підприємцю для розрахунку очікуваних позитивних фінансових результатів.

Завданням навчальної дисципліни є необхідність формування у майбутніх фахівців з економіки системи економічних знань, спрямованих на оптимізацію, управління та активізацію підприємницької діяльності в Україні.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка та освітньо-професійної програми «Цифрова економіка» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких *загальних та фахових* компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК1.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2.Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК13.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1.Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати:

Знання

P1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

P2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

P9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

P11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

P13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

P17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

P21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

P23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

P24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Підприємництво і бізнес-культура» значно підвищиться сукупністю знань, отриманих здобувачами вищої освіти при вивченні дисциплін

«Економіка підприємств», «Менеджмент», «Соціальна відповідальність бізнесу», «Моделі та методи прийняття управлінських рішень».

Мотивація здобувачів вищої освіти полягає:

- формування почуття задоволення від пізнання нового;
- усвідомлення розширення власних перспектив у плані знайомства з дійсністю, відкриття невідомих сторін оточуючої дійсності – закономірностей творчості;
- формування стійкої тенденції до продовження креативної діяльності;
- вузькі соціальні мотиви (прагнення отримати схвалення, посісти гідне місце в соціальній групі, підтвердити свій статус, підвищити рівень креативності);
- мотиви соціального співробітництва, спілкування з іншими людьми упродовж здобуття вищої освіти.

Спільна (групова) діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни

«Підприємництво і бізнес-культура» може бути:

- 1) за рівнем навчальних можливостей здобувачів – гомогенною та гетерогенною;
- 2) за особливостями розподілу навчальних завдань – однорідною, диференційованою, кооперованою, індивідуально груповою;
- 3) за часом функціонування – пролонгованою та локальною.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні курсу передбачає:

- підготовку до аудиторних занять та опрацювання матеріалу практичних робіт;
- вивчення окремих тем або питань змістового модуля, які у Робочій програмі винесено на самостійне опрацювання;
- виконання диференційованих завдань;
- підготовку рефератів та реферативних повідомлень, виступів на заняттях;
- виконання завдань для самоконтролю, що передбачає розв'язання практичних завдань, проходження тестів, відповідей на питання тощо.

Перелік тем

1. Економіко-правові основи підприємництва.
2. Роль підприємництва в економіці держави.
3. Сучасний стан розвитку підприємництва в Україні.
4. Розвиток малого та середнього бізнесу в Україні.
5. Сутність та зміст бізнес-культури.
6. Умови формування підприємницької культури.
7. Соціальна відповідальність сучасного підприємця.
8. Практичні та прикладні аспекти бізнес-культури.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна

1. Апопій В. В. Основи підприємництва : навч. посіб. – К. : Ліра-К, 2014. – 324 с.
2. Виноградська А. М. Основи підприємництва : навч. посіб. – К. : Кондор, 2008. – 544 с.
3. Гой І. В. Підприємництво: навч. посіб. – К. : ЦУЛ, 2013. – 368 с.
4. Іванюта С. М. Іванюта В. Ф. Підприємництво та бізнес-культура. Навч. пос. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 288 с.
5. Кулішов В. В. Економічний довідник підприємця : навч. посіб. – К. : Ліра-К, 2013. – 162 с.
6. Романова Л.В. Управління підприємницькою діяльністю : навч. посіб. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 240 с.
7. Сизоненко, В. О. Сучасне підприємництво : довідник . – К. : Знання-Прес, 2007. – 440 с.
8. Стоян Т. А. Діловий етикет: моральні цінності і культура поведінки бізнесмена : Навч. посібник, 2004. – 232 с.
9. Тирпак І. В. Основи економіки та організації підприємництва : навч. посіб. – К. : Кондор, 2011. – 284 с.
10. Цигилик І. І. Основи підприємництва : навч. посіб. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.
11. Ярошевич Н. Б., Колісник М. К. Підприємництво і менеджмент : навч. посіб. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2012. – 292 с.

Додаткова

1. Зубенко Л. Г. Культура ділового спілкування . – К. :Наукова думка, 2011. – 325 с.
2. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема: навч. посіб. за ред. д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Бажала. – К. : Пульсари, 2015. – 278 с.
3. Калина А. В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні. – К. : Патерик, 2014. – 498 с.
4. Корпоративне управління в Україні: інтелектуальний капітал, персонал, якість: монографія за ред. Щелкунова В. І., Жаворонкової І. В. – К. : Наукова думка, 2010. – 616 с.
5. Ларіна Я. С. Основи бізнесу : навч. посіб. – К. : Видавничий центр «Академія», 2009. – 383 с.

6. Сайтарли І. А. Культура міжособистісних стосунків : навч. посібник. 2007. - 240 с.
7. Чайка Г. Л. Культура ділового спілкування менеджера : навч. посіб. – К. : Знання, 2009. – 442 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Освітньо-професійна програма «Цифрова економіка» підготовки бакалавра спеціальності 051 «Економіка»:
https://rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/2023/osv_prog_bak_051_ekonom_ce_2023.pdf
2. Сайт кафедри економіки та управління бізнесом: <http://www.ekibernetika.org.ua>.
3. Платформа електронного навчання кафедри економіки та управління бізнесом <http://kibernetika.rv.ua/>
4. Репозитарій РДГУ. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/>
5. Класифікація видів економічної діяльності. Режим доступу: <http://www.kved.com.ua/>

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до мережі Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗК1.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	P1.	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	МН1 МН2 МН3 МН5 МН6	МО2 МО4 МО7 МО9 МО10
		P2.	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	МН1 МН2 МН3 МН5 МН6	МО2 МО4 МО7 МО9 МО10
ЗК2.	Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та	P9.	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної	МН1 МН2 МН3 МН5 МН6	МО2 МО4 МО7 МО9 МО10

	закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя		політики держави.		
ЗК13.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	P21.	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	MН1 MН2 MН3 MН5 MН6	MO2 MO4 MO7 MO 9 MO10
СК1.	Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях	P13.	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	MН1 MН2 MН3 MН5 MН6	MO2 MO4 MO7 MO 9 MO10
СК3.	Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки	P11.	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	MН1 MН2 MН3 MН5 MН6	MO2 MO4 MO7 MO 9 MO10

* MН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); MН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); MН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); MН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); MН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); MН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); MН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** MO1 – екзамен; MO2 – усне або письмове опитування; MO3 – колоквиум; MO4 – тестування; MO5 – командні проекти; MO6 – реферати, есе; MO7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; MO8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; MO9 – захист лабораторних і практичних робіт; MO10 – залік.

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)		
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є	Середній (репродуктивний)		

			значна кількість суттєвих			
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Підприємництво і бізнес-культура»

Поточне тестування та самостійна робота								Залік	Сума
Змістовий модуль 1									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	100
7	7	7	7	8	8	8	8		
Модульний контроль – 20									

Критерії по видах діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	2	7
	Виконання завдань самостійної роботи.	5	
T2	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	2	7
	Виконання завдань самостійної роботи.	5	
T3	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	2	7
	Виконання завдань самостійної роботи.	5	

T4	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 5	7
T5	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	3 5	8
T6	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	3 5	8
T7	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	3 5	8
T8	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	3 5	8
<i>Модульний контроль</i>		-	20
<i>Залік</i>		-	20
Разом:		100	

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного та лабораторного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу, повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.